

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om plattformsarbete

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om plattformsarbete. Genom lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2831 av den 23 oktober 2024 om förbättrade arbetsvillkor för plattformsarbete.

Syftet med lagen är att förbättra arbetsvillkoren och skyddet för personuppgifter i plattformsarbete. För att nå dessa mål föreslås i lagen bestämmelser om metoder som förbättrar transparensen vid algoritmisk verksamhetsledning, om krav gällande säkerhet och hälsa vid algoritmisk verksamhetsledning, om skydd för personuppgifter som kompletterar dataskyddsförordningen samt om förbud mot repressalier och om påföljdsavgifter. Fastställandet av korrekt sysselsättningsstatus för personer som utför plattformsarbete främjas genom att det föreskrivs om en presumtion om anställningsförhållande som under vissa förutsättningar innebär att bevisbördan för anställningsförhållandets rättsliga karaktär överförs till plattformsföretaget.

I lagen om plattformsarbete föreslås dessutom, i syfte att bekämpa grå ekonomi och förebygga utnyttjande av arbetskraft, bestämmelser om plattformsföretags skyldighet att identifiera personer som utför plattformsarbete och genom skäliga åtgärder säkerställa att avtalsvillkor som strider mot god sed eller annars är oskäligen inte tillämpas i avtalsförhållandet.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 2 december 2026.

1.

Lag

om plattformsarbete

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på plattformsarbete som utförs i Finland.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *plattformsarbete* arbete som organiseras via ett automatiserat övervaknings- eller besluts-system och utförs på grundval av ett avtalsförhållande mellan ett plattformsföretag eller en intermediär och en fysisk person eller ett företag som denne äger,

2) *plattformsföretag* en fysisk eller juridisk person som på begäran av en kund eller annan mottagare av tjänsten genom elektroniska medel tillhandahåller en tjänst som inbegriper, som en nödvändig och väsentlig del, organisering av arbete som utförs av fysiska personer mot betalning, med hjälp av automatiserade övervaknings- eller beslutssystem, dock inte sådana tillhandahållare av en tjänst vars främsta syfte är att utnyttja eller dela resurser eller genom vilka enskilda personer som handlar i annat syfte än näringsverksamhet kan återförsälja varor,

3) *automatiserat övervakningssystem* ett elektroniskt system som används för eller som stöder övervakning, kontroll eller utvärdering av arbetets utförande för plattformsarbetstagare och andra personer som utför plattformsarbete eller av den aktivitet som bedrivs i arbetsmiljön, inbegripet genom insamling av personuppgifter,

4) *automatiserat beslutssystem* ett elektroniskt system som används för att fatta eller stödja beslut som väsentligen påverkar plattformsarbetstagare och andra personer som utför plattformsarbete,

5) *automatiserade system* elektroniska system som stöder eller fattar beslut som på något sätt påverkar plattformsarbetstagare eller andra personer som utför plattformsarbete,

6) *plattformsarbetstagare* en person som utför plattformsarbete i ett anställningsförhållande,

7) *annan person som utför plattformsarbete* en person som utför plattformsarbete annat än i anställningsförhållande,

8) *representanter för plattformsarbetstagare* en förtroendeman eller ett med stöd av lag valt förtroendeombud eller någon annan företrädare för arbetstagarna,

9) *intermediär* en fysisk eller juridisk person som har ingått avtal med ett plattformsföretag om förmedling av arbetskraft till plattformsföretaget och avtal om arbete med den som utför plattformsarbete.

3 §

Presumption om anställningsförhållande

När det av förhållandena i plattformsarbetet framgår sakförhållanden som tyder på ledning och kontroll och som ger grundad anledning att anta att det är fråga om ett avtal som avses i 1 kap. 1 § i arbetsavtalslagen (55/2001), ska en domstol eller någon annan myndighet anta att rättsförhållandet är ett anställningsförhållande. Som sådana sakförhållanden kan betraktas i synnerhet den faktiska bristen på oberoende ställning hos den som utför arbetet eller dennes underordnade ställning, som kan vara en följd exempelvis av plattformsföretagets algoritmiska styrning och kontroll. För att motbevisa presumptionen måste plattformsföretaget eller någon annan part bevisa att det inte är fråga om ett anställningsförhållande.

Presumptionen om att ett anställningsförhållande föreligger ska också tillämpas om en domstol eller någon annan myndighet tidigare genom ett lagakraftvunnet beslut eller en lagakraftvunnen dom har bedömt att ett likadant avtalsförhållande vid plattformsföretaget i fråga är ett anställningsförhållande och parten har lämnat en utredning om saken till domstolen eller någon annan myndighet.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. tillämpas också på ett avtalsförhållande med en intermediär.

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas inte på behandlingen av brottmål eller ärenden som gäller skattefrågor eller frågor som avser social trygghet.

En domstol eller någon annan myndighet kan avvika från 1–3 mom., om det är uppenbart att det inte är fråga om ett arbetsavtal som avses i 1 kap. 1 § i arbetsavtalslagen.

4 §

Användning av intermediärer

Ett plattformsföretag ska när det använder sig av en intermediär genom skäliga och till buds stående medel försäkra sig om att plattformsarbetstagaren eller någon annan person som utför plattformsarbete har de rättigheter som avses i denna lag.

I fråga om skyldigheterna för intermediärer gäller dessutom vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag.

5 §

Identifiering av den som utför plattformsarbete och säkerställande av dennes villkor i arbetet

Plattformsföretaget ska identifiera den som utför arbete via en plattform som plattformsföretaget förvaltar.

Plattformsföretaget ska genom skäliga åtgärder försäkra sig om att avtalsvillkor som strider mot god sed eller annars är oskäliga inte tillämpas på den som utför arbete via plattformen.

Intermediären eller den som anlitar en ersättare är skyldig att lämna plattformsföretaget de uppgifter som behövs för fullgörandet av en skyldighet som avses i 1 och 2 mom.

Plattformsföretaget ska bevara de uppgifter som avses i 1 mom. och på begäran lämna dem till arbetarskyddsmyndigheten eller någon annan tillsynsmyndighet. Uppgifterna ska bevaras i två år från det att rättsförhållandet har upphört.

6 §

Begränsningar för behandling av personuppgifter med hjälp av automatiserade system

Plattformsföretag får inte med hjälp av automatiserade besluts- eller övervakningssystem eller andra automatiserade system behandla

- 1) personuppgifter om det emotionella eller psykologiska tillståndet hos en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformsarbete,
- 2) privata samtal som förts av en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformsarbete,
- 3) personuppgifter för att förutse utövandet av grundläggande rättigheter för en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformsarbete,
- 4) personuppgifter för att härleda ras eller etniskt ursprung, migrationsstatus, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, funktionsnedsättning, hälsotillstånd, emotionellt eller psykologiskt tillstånd, medlemskap i arbetstagarorganisation, sexualliv eller sexuell läggning,
- 5) biometriska uppgifter som avser en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformsarbete för att fastställa den personens identitet genom att jämföra dessa uppgifter med lagrade biometriska uppgifter om fysiska personer i en databas.

Plattformsföretag får inte med hjälp av ett automatiserat övervaknings- eller beslutssystem eller andra automatiserade system samla in personuppgifter om en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformsarbete när den personen inte utför eller erbjuder plattformsarbete.

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också på en intermediär till den del det är fråga om system som intermediären förvaltar.

7 §

Konsekvensbedömning avseende dataskydd

Plattformsföretag ska göra en konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*, när de behandlar personuppgifter med hjälp av automatiserade övervaknings- eller beslutssystem. Plattformsföretag och intermediärer ska inhämta synpunkter från plattformsarbetstagare och andra personer som utför plattformsarbete och representanter för plattformsarbetstagare vid genomförande av konsekvensbedömningen.

Plattformsföretaget ska tillhandahålla resultaten av den i 1 mom. avsedda bedömningen till representanter för plattformsarbetstagare.

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också på en intermediär till den del det är fråga om system som intermediären förvaltar.

8 §

Skyldighet att lämna information när det gäller automatiserade system

Plattformsföretag ska skriftligen ge plattformsarbetstagare och andra personer som utför plattformsarbete och representanter för plattformsarbetstagare information om

- 1) automatiserade övervaknings- och beslutssystem som används eller håller på att införas,
- 2) de kategorier av uppgifter och åtgärder som övervakas av de automatiserade övervakningssystemen, syftet med övervakningen och hur systemet ska utföra den övervakningen samt

mottagarna av de personuppgifter som behandlas av sådana system samt överföring av sådana personuppgifter,

3) de kategorier av beslut som fattas eller stöds av automatiserade beslutssystem och de kategorier av uppgifter och de huvudsakliga parametrar som sådana system beaktar och den relativa betydelsen av dessa parametrar i det automatiserade beslutsfattandet samt skälen till att avsluta kontot för en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformsarbete, till att vägra betala för arbete som utförts av denne och till andra beslut som påverkar dennes avtalsställning eller motsvarande beslut med skadlig verkan,

4) information om alla kategorier av beslut som fattas eller stöds av automatiserade system vilka påverkar en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformsarbete.

Plattformsföretag ska tillhandahålla plattformsarbetstagare och andra personer som utför plattformsarbete kortfattad information som avses i 1 mom. om alla relevanta system, och på begäran också omfattande och detaljerad information,

1) senast den första arbetsdagen,

2) före införandet av ändringar som påverkar arbetsvillkoren, organisationen av arbetet eller övervakningen av arbetets utförande,

3) när som helst på begäran.

Plattformsföretag ska tillhandahålla representanter för plattformsarbetstagare omfattande och detaljerad information som avses i 1 mom.

1) innan systemen införs,

2) före införandet av ändringar som påverkar arbetsvillkoren eller organisationen av arbetet,

3) när som helst på begäran.

Plattformsföretag ska tillhandahålla kortfattad information som avses i 1 mom. innan rekryterings- eller urvalsförfarandet för plattformsarbete inleds också till personer som genomgår ett sådant förfarande i fråga om de automatiserade övervaknings- eller beslutssystem som används i det förfarandet.

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också på en intermediär till den del det är fråga om system som intermediären förvaltar.

9 §

Rätt för den som utför plattformsarbete att överföra sina uppgifter

Plattformsarbetstagare och andra personer som utför plattformsarbete har rätt att överföra personuppgifter som gäller dem och som genom det arbete de utfört har genererats i automatiserade övervaknings- eller beslutssystem. Rätten att överföra uppgifter får inte på ett ogynnsamt sätt påverka rättigheterna för mottagaren av tjänsten till skydd av personuppgifter.

Plattformsföretag ska kostnadsfritt tillhandahålla plattformsarbetstagare och andra personer som utför plattformsarbete verktyg för att underlätta utövandet den rätt att överföra uppgifter från ett system till ett annat som avses i 1 mom. och i artikel 20 i dataskyddsförordningen.

Plattformsföretaget ska på begäran av plattformsarbetstagaren eller någon annan person som utför plattformsarbete sända den information som avses i 1 mom. direkt till en tredje part.

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också på en intermediär till den del det är fråga om system som intermediären förvaltar.

10 §

Tillsyn och utvärdering av automatiserade övervakningssystem och automatiserade beslutssystem

Plattformsföretag ska utöva tillsyn över hur de beslut som fattas eller stöds av automatiserade övervakningssystem och automatiserade beslutssystem påverkar plattformsarbetstagare och andra personer som utför plattformsarbete. Plattformsföretag ska dessutom vid behov utöva tillsyn över hur de beslut som fattas eller stöds av automatiserade övervakningssystem och automatiserade beslutssystem påverkar arbetsvillkoren och likabehandlingen.

Plattformsföretag ska åtminstone vartannat år tillsammans med representanter för plattformsarbetstagare genomföra en utvärdering av effekterna av i 1 mom. avsedda beslut som fattas av automatiserade övervakningssystem och automatiserade beslutssystem. En utredning om utvärderingen ska sändas till representanterna för plattformsarbetstagare samt på begäran till plattformsarbetstagarna och andra personer som utför plattformsarbete samt till myndigheterna.

Om det vid användningen av automatiserade övervaknings- eller beslutssystem identifieras en betydande risk för diskriminering på arbetsplatsen eller en kränkning av rättigheterna för en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformsarbete, ska plattformsföretaget utan dröjsmål vidta lämpliga åtgärder för att avhjälpa missförhållandet.

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också på en intermediär till den del det är fråga om system som intermediären förvaltar.

11 §

Förbud mot automatiserade beslut

Beslut som gäller begränsning, tillfälligt avbrytande eller avslutande av avtalsförhållandet för en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformsarbete eller begränsning eller avstängning av dennes konto samt andra motsvarande beslut får inte uteslutande fattas automatiserat.

12 §

Förklaring av beslut som fattats av automatiserade beslutssystem

Plattformsföretaget ska på begäran av plattformsarbetstagaren eller någon annan person som utför plattformsarbete lämna en förklaring av de beslut som hos plattformsföretaget fattats eller stötts av automatiserade beslutssystem. Förklaringen ska lämnas utan obefogat dröjsmål.

Plattformsföretaget ska utse en eller flera kontaktpersoner, av vilka plattformsarbetstagaren eller någon annan person som utför plattformsarbete kan få ytterligare information om de fakta, omständigheter och skäl som påverkat de beslut som avses i 1 mom.

Plattformsföretaget ska på begäran av plattformsarbetstagaren eller någon annan person som utför plattformsarbete eller deras representant ompröva den förklaring som avses i 1 mom. och ge ett skriftligt eller elektroniskt svar på omprövningen utan ogrundat dröjsmål, dock senast inom två veckor från det att begäran togs emot.

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också på en intermediär till den del det är fråga om system som intermediären förvaltar.

13 §

Redogörelse för sådana ändringar i avtalsförhållanden som görs automatiserat

Plattformsföretaget ska ge plattformsarbetstagaren eller någon annan person som utför plattformsarbete en motiverad skriftlig redogörelse, om plattformsföretaget fattar beslut som stöds av ett automatiserat beslutssystem och genom vilket det

1) begränsar, tillfälligt stänger av eller avslutar kontot för en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformsarbete,

2) vägrar betala för arbete som utförts av plattformsarbetstagaren eller någon annan person som utför plattformsarbete,

3) på något annat sätt ändrar avtalsstatusen för plattformsarbetstagaren eller någon annan som utför plattformsarbete.

Den redogörelse som avses i 1 mom. ska ges utan obefogat dröjsmål, dock senast den dag då beslutet träder i kraft.

Plattformsföretaget ska på begäran av plattformsarbetstagaren eller någon annan person som utför plattformsarbete eller en representant för plattformsarbetstagare ompröva det beslut som avses i 1 mom. och ge ett skriftligt eller elektroniskt svar på omprövningen utan ogrundat dröjsmål, dock senast inom två veckor från det att begäran togs emot.

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också på en intermediär till den del det är fråga om system som intermediären förvaltar.

14 §

Skyldighet för plattformsföretag att rätta beslut som kränker rättigheter

Om rättigheterna för en plattformsarbetstagare eller någon annan som utför plattformsarbete kränks genom ett beslut som avses i 12 § 1 mom. eller 13 § 1 mom., ska plattformsföretaget rätta beslutet utan dröjsmål, dock senast inom två veckor från det att beslutet fattades. Om en sådan rättelse inte är möjlig ska plattformsföretaget ersätta den skada som uppstått.

Plattformsföretaget ska vid behov vidta åtgärder, såsom att ändra det automatiserade besluts-systemet eller upphöra med dess användning, för att undvika liknande beslut i framtiden.

På ersättning för skada som orsakats plattformsarbetstagare tillämpas 12 kap. i arbetsavtals-lagen. På ersättning för skada som orsakats någon annan som utför plattformsarbete tillämpas skadeståndslagen (412/1974).

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också på en intermediär till den del det är fråga om system som intermediären förvaltar.

15 §

Kompetent och tillräcklig personal

Plattformsföretaget ska ha tillräckliga personalresurser för en ändamålsenlig tillsyn och utvärdering av effekterna av enskilda beslut som fattas eller stöds av automatiserade övervakningssystem eller automatiserade beslutssystem.

De personer som av plattformsföretaget har fått i uppgift att utöva tillsyn och utvärdering i enlighet med 10 § samt den kontaktperson som avses i 12 § ska ha den kompetens, utbildning och befogenhet som krävs för skötseln av uppgiften i fråga, inklusive för att avvika från automatiserade beslut.

Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också på en intermediär till den del det är fråga om system som intermediären förvaltar.

16 §

Betydelsen av algoritmisk verksamhetsledning för hälsa och säkerhet i ett anställningsförhållande

Automatiserade beslutssystem, automatiserade övervakningssystem eller andra automatiserade system får inte användas på ett sätt som utsätter plattformsarbetstagaren för otillbörliga påtryckningar eller på annat sätt äventyrar plattformsarbetstagarnas säkerhet och hälsa.

Plattformsföretaget ska såsom arbetsgivare utreda och identifiera de olägenheter och risker som beror på i 1 mom. avsedda automatiserade system samt bedöma deras betydelse för plattformsarbetstagarnas säkerhet och hälsa. Vid utvärderingen av risker ska skyddsåtgärderna i systemen och åtgärdernas lämplighet beaktas.

Plattformsföretaget ska utifrån den utvärdering som avses i 2 mom. vidta behövliga åtgärder för att undvika och minska de risker som beror på automatiserade uppföljnings- och beslutssystem. Plattformsföretaget ska tillhandahålla plattformsarbetstagarna en rapporteringskanal för att anmäla missförhållanden i arbetet eller i arbetsförhållandena.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om plattformsföretags skyldigheter tillämpas också på intermediärer som är arbetsgivare. När en intermediär är plattformsarbetstagarens arbetsgivare, ska plattformsföretaget medverka till fullgörandet av intermediärens skyldigheter enligt denna paragraf till den del plattformsarbetstagarens arbetsförhållanden påverkas av de automatiserade system som plattformsföretaget förvaltar. Plattformsföretaget är då särskilt skyldigt att

1) ge intermediären den information som behövs för den utvärdering av risker som avses i 2 mom. om de automatiserade system som plattformsföretaget förvaltar, skyddsåtgärderna i systemen och systemens inverkan på plattformsarbetstagarnas arbetsförhållanden, och

2) utifrån den utvärdering av risker som avses i 3 mom. vidta behövliga åtgärder för att avlägsna eller minska olägenheter och riskfaktorer i de system som plattformsföretaget förvaltar eller i användningen av dem.

Bestämmelser om arbetsgivarens allmänna omsorgsplikt, om utredning och bedömning av riskerna i arbetet samt om arbetsgivarens övriga skyldigheter i anslutning till arbetarskyddet och arbetshälsan finns i arbetarskyddslagen (738/2002).

17 §

Samråd och information om automatiserade övervaknings- och beslutssystem

Ett beslut som kan medföra införande av eller väsentliga förändringar i användningen av automatiserade övervaknings- eller beslutssystem ska behandlas i dialog enligt 2 kap. i samarbetslagen (1333/2021) med plattformsarbetstagare eller deras representanter.

Om samarbetslagen inte tillämpas på ett plattformsföretag, ska företaget innan det fattar ett beslut enligt 1 mom. ge en representant för plattformsarbetstagare tillfälle att bli hörd. Före hörandet ska plattformsföretaget lämna representanten för plattformsarbetstagare behövlig information om det beslut som övervägs.

Om det inte finns någon representant för plattformsarbetstagare, ska plattformsföretaget innan det fattar ett beslut enligt 1 mom. skriftligen informera plattformsarbetstagarna om saken.

Bestämmelserna i 1–3 mom. tillämpas på en intermediär när intermediären är arbetsgivare. Plattformsföretaget ska när det använder sig av en intermediär informera intermediären som står i avtalsförhållande till plattformsföretaget om ett beslut som avses i 1 mom.

18 §

Rätt för representanter för plattformsarbetstagare att anlita sakkunniga

Representanter för plattformsarbetstagare har rätt att begära hjälp av en sakkunnig som de valt för att förbereda sig för den dialog eller det samråd som avses i 17 §. Bestämmelser om rätten att anlita sakkunniga i andra ärenden som omfattas av samarbetslagen finns i 36 § i samarbetslagen.

Plattformsföretag eller intermediärer som har minst 250 anställda i Finland ska stå för skäligen kostnader för anlitan av sakkunniga.

19 §

Rättigheter för representanter för personer som utför plattformsarbete i företagställning

Personer som utför plattformsarbete i företagställning har rätt att bland sig välja en representant för att behandla frågor som gäller skydd av personuppgifter med plattformsföretaget eller intermediären. Dessa representanter har motsvarande rätt som representanterna för plattformsarbetstagare att för skötseln av sina uppgifter få följande behövliga uppgifter för behandlingen av ärenden som gäller skydd av personuppgifter för den person de representerar:

- 1) en konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt 7 §,
- 2) uppgifter enligt 8 §,
- 3) en utredning enligt 10 § 2 mom.,
- 4) ett svar enligt 12 § 3 mom.

20 §

Anmälan om inledande av arbete

Plattformsföretaget och intermediären ska göra en anmälan till arbetarskyddsmyndigheten innan plattformsarbete inleds. Anmälan ska innehålla plattformsföretagets identifieringsuppgifter och kontaktuppgifter.

21 §

Skyldighet att göra relevant information tillgänglig

Plattformsföretag ska göra följande information tillgänglig för myndigheter och för representanter för plattformsarbetstagare:

- 1) antalet personer som utför plattformsarbete, deras verksamhetsnivå och avtals- eller sysselsättningsstatus,
- 2) de intermediärer som plattformsföretaget har ett avtalsförhållande med,
- 3) de allmänna villkor som är tillämpliga på avtalsförhållandena för dem som utför plattformsarbete, samt
- 4) på begäran arbetets genomsnittliga varaktighet, genomsnittligt antal arbetstimmar per vecka per person och genomsnittlig inkomst för personer som arbetar regelbundet.

Den information som avses i 1 mom. ska uppdateras minst var sjätte månad. Om antalet personer som utför plattformsarbete och som står i avtalsförhållande till ett plattformsföretag regelbundet är högst 250, ska informationen uppdateras minst en gång om året. Den information om avtalsvillkoren som avses i 3 punkten ska dock uppdateras varje gång villkoren ändras.

Representanter för plattformsarbetstagare ska ha rätt att av plattformsföretaget begära ytterligare förtydliganden och preciseringar av den information som avses i 1 mom., inbegripet detaljer om arbetsavtalet. Plattformsföretaget ska reagera på en sådan begäran genom att utan onödigt dröjsmål lämna ett motiverat svar.

Intermediären ska på begäran lämna plattformsföretaget den information som avses i denna paragraf.

22 §

Kommunikationskanal

Det plattformsföretag eller den intermediär som förvaltar plattformen ska erbjuda plattformsarbetstagare och andra personer som utför plattformarbete en privat och säker elektronisk diskussionskanal. Kanalen ska göra det möjligt för personer som utför plattformarbete att kommunicera med varandra och för plattformsarbetstagare att kommunicera med sina representanter.

Om plattformsarbetet utförs genom en intermediär och den i 1 mom. avsedda plattformen förvaltas av ett plattformsföretag, ska plattformsföretaget och intermediären säkerställa att den diskussionskanal som avses i 1 mom. också är tillgänglig för dem som utför plattformarbete genom intermediären.

23 §

Förbud mot repressalier

Plattformsföretaget eller intermediären får inte utsätta en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformarbete eller deras representant för negativa följder som repressalier eller annars behandla dem på ett ofördelaktigt sätt på grund av att de har inlett ett rättsligt eller administrativt förfarande eller tagit kontakt med en myndighet i syfte att tillgodose sina rättigheter enligt denna lag.

24 §

Särskilda krav i samband med upphävande av avtal

Om ett plattformsföretag eller en intermediär upphäver ett uppdragsavtal för en person som utför plattformarbete, ska plattformsföretaget eller intermediären på begäran utan dröjsmål skriftligen motivera upphävandet av avtalet. I fråga om upphävande av arbetsavtal gäller dessutom arbetsavtalslagen.

En skriftlig motivering ska på begäran ges också när plattformsföretaget eller intermediären på något annat sätt upphör att förmedla arbete till plattformsarbetstagaren eller någon annan person som utför plattformarbete.

25 §

Tillsyn

Tillsynen över att denna lag iakttas ska utövas av arbetarskyddsmyndigheten med undantag för de bestämmelser som nämns i 6–15 och 19 §. Tillsynen över att de bestämmelserna iakttas ska utövas av dataombudsmannen.

Bestämmelser om dataombudsmannens uppgifter och behörighet finns i artiklarna 55–59 i dataskyddsförordningen och i 14 § i dataskyddslagen (1050/2018).

På arbetarskyddsmyndighetens tillsyn tillämpas lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006), dock så att i ärenden som gäller annat än säkerhet och hälsa i arbetet tillämpas inte vad som i 7 § i den lagen föreskrivs om arbetarskyddsfullmäktiges närvaro vid inspektion, vad som i 11 § 2 mom. i den lagen föreskrivs om delgivning av inspektionsberättelsen till arbetarskyddsfullmäktigen och vad som i 17 § i den lagen föreskrivs om hörande av arbetarskyddsfullmäktigen och delgivning av beslut.

När dataombudsmannen och arbetarskyddsmyndigheten utför uppgifter enligt denna lag ska de samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt.

Dataombudsmannen och arbetarskyddsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att på eget initiativ till varandra lämna ut uppgifter som är nödvändiga för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag.

26 §

Myndigheternas rätt att få information

Utöver vad som i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen föreskrivs om arbetarskyddsmyndighetens rätt att få information har arbetarskyddsmyndigheten rätt att få behövliga uppgifter och handlingar också av sådana aktörer som tillhandahåller plattformsarbete och som tillsynen i enskilda fall inte direkt riktar sig till, om uppgifterna inte kan fås från den som är föremål för tillsynen och uppgifterna är nödvändiga för att bedöma tillämpningen av denna lag eller utreda kringgående av lagstiftningen.

Arbetarskyddsmyndigheten har rätt att av plattformsföretaget få en översättning till finska, svenska eller engelska av den information som avses i 21 §, om myndigheten inte kan utföra sitt tillsynsuppdrag på grundval av information eller handlingar på originalspråket.

27 §

Gränsöverskridande informationsutbyte mellan myndigheter

Dataombudsmannen eller arbetarskyddsmyndigheten får trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter på begäran eller på eget initiativ till en behörig myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen lämna ut sådana uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över att lagstiftningen om personer som utför plattformsarbete iakttagas. När en finsk myndighet lämnar ut sekretessbelagd information ska myndigheten begära att informationen behandlas konfidentiellt.

28 §

Påföljdsavgift för brott mot skyldigheter som gäller dataskydd

Dataombudsmannen kan påföra ett plattformsföretag eller en intermediär en administrativ påföljdsavgift enligt artikel 83 i dataskyddsförordningen för brott mot de bestämmelser som nämns i 6–9 och 11–14 § i denna lag till den del det är fråga om ett dataskyddsärende med iakttagande av vad som föreskrivs i artikel 83.5 i dataskyddsförordningen och i dataskyddslagen.

29 §

Påföljdsavgift för försummelse av vissa andra skyldigheter

Påföljdsavgift kan påföras det plattformsföretag eller den intermediär som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) försummar skyldigheten enligt 10 § 2 mom. att bedöma konsekvenserna av beslut som avses i 10 § 1 mom. eller skyldigheten att vidta åtgärder som avses i 10 § 3 mom.,

2) försummar den anmälningsplikt som avses i 20 §.

Påföljdsavgiften uppgår till minst 1 000 euro och högst 30 000 euro.

Påföljdsavgiftens storlek ska baseras på en samlad bedömning. När avgiftens storlek bestäms ska hänsyn tas till

1) överträdelsens art, omfattning och varaktighet samt hur allvarlig och återkommande överträdelsen är,

2) det allmänintresse som eftersträvas med påföljden,

- 3) omfattningen och arten av den verksamhet som plattformsföretaget eller intermediären bedriver samt den ekonomiska kapaciteten hos plattformsföretaget eller intermediären,
- 4) antalet plattformsarbetstagare och andra personer som utför plattformarbete som berörs av överträdelsen,
- 5) huruvida överträdelsen är uppsåtlig eller beror på oaktsamhet,
- 6) huruvida plattformsföretaget eller intermediären är verksam i flera medlemsstater,
- 7) andra eventuella faktorer som kan ha påverkat omständigheterna än de som avses i 1–6 punkten.

Det påföljdskollegium som avses i 24 § 1 mom. i dataskyddslagen påför påföljdsavgift för överträdelse eller försummelse av de bestämmelser som nämns i 1 mom. 1 punkten i denna paragraf. På påföljdsavgiftens storlek tillämpas dock 2 mom. i denna paragraf.

Arbetskyddsmyndigheten påför påföljdsavgift för överträdelse eller försummelse av de bestämmelser som nämns i 1 mom. 2 punkten i denna paragraf.

Om plattformsföretagets eller intermediärens försummelse med beaktande av alla omständigheter som inverkar på saken kan betraktas som ringa eller om påförande av påföljdsavgift kan anses uppenbart oskäligt, behöver ingen påföljdsavgift påföras.

Påföljdsavgiftens maximi- och minimibelopp justeras vart tredje år genom förordning av statsrådet så att beloppen motsvarar förändringen i penningvärdet.

30 §

Gottgörelse för brott mot förbudet mot repressalier

Ett plattformsföretag eller en intermediär som i strid med förbudet enligt 23 § utsätter en plattformsarbetstagare eller någon annan person som utför plattformarbete eller deras representant för negativa påföljder som repressalier eller annars behandlar dem på ett ofördelaktigt sätt så som avses i 23 §, ska åläggas att betala plattformsarbetstagaren eller någon annan person som utför plattformarbete eller deras representant en gottgörelse på högst 35 000 euro.

När gottgörelsens storlek bestäms ska hänsyn tas till arten och omfattningen av överträdelsen av förpliktelsen samt hur klandervärd överträdelsen varit, plattformsföretagets strävanden att rätta till sitt förfarande, arten av den åtgärd som brutit mot förbudet mot repressalier, plattformsföretagets förhållanden i allmänhet samt andra med dessa jämförbara omständigheter.

Om plattformsföretagets eller intermediärens försummelse med beaktande av alla omständigheter som inverkar på saken kan betraktas som ringa, behöver ingen gottgörelse dömas ut.

Den rätt till gottgörelse som plattformsarbetstagaren eller någon annan person som utför plattformarbete eller deras representant har förfaller, om talan medan avtalsförhållandet varar inte väcks inom två år från utgången av det kalenderår under vilket rätt till gottgörelse uppkom. Efter att avtalsförhållandet upphört förfaller rätten till gottgörelse, om inte talan i saken väcks inom två år från det att avtalsförhållandet upphörde.

31 §

Preskription av rätten att påföra påföljdsavgift och döma ut gottgörelse

Påföljdsavgift enligt 29 § får inte påföras och gottgörelse enligt 30 § inte dömas ut, om det har förflutit mer än fem år sedan överträdelsen eller försummelsen har skett. Om överträdelsen eller försummelsen har varit av fortlöpande karaktär räknas den femåriga tidsfristen från det att överträdelsen eller försummelsen har upphört.

32 §

Verkställighet av påföljdsavgift

Bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgift som påförts med stöd av 29 § i denna lag finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

33 §

Straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för arbetarskyddsbrott finns i 47 kap. 1 § i strafflagen.

34 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 2 mom. 67 punkten, sådan den lyder i lag 447/2026, och
fogas till 1 § 2 mom. en ny 68 punkt som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om verkställighet av följande administrativa påföljder av straffkaraktär:

-
- 67) påföljdsavgift enligt 52 a § i renskötsellagen (848/1990),
 - 68) påföljdsavgifter enligt 27 § i lagen om plattformarbete (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) 13 § 2 mom. och 3 mom. 9 punkten, sådana de lyder i lag 336/2023, och *fogas* till 13 § 3 mom., sådant det lyder i lagarna 449/2016, 748/2022, 1195/2022 och 336/2023, en ny 10 punkt som följer:

13 §

Meddelande av anvisningar och uppmaningar

Om de risker eller olägenheter som följer av förhållanden som strider mot bestämmelserna är mer än obetydliga i de fall som avses i 3 mom., ska inspektören i stället för en anvisning ge en skriftlig uppmaning att undanröja eller rätta till de förhållanden som strider mot bestämmelserna. Om arbetsgivaren inte iakttar den i 1 mom. avsedda anvisningen, kan inspektören dessutom ge en skriftlig uppmaning i ärenden som avses i 3 mom. 1–8 och 10 punkten.

En uppmaning kan meddelas i fråga om

9) skyldigheten att betala minst den lön som följer av lag och det allmänbindande kollektivavtal som tillämpas på arbetet och vars grund och belopp kan konstateras entydigt,

10) skyldigheten enligt 5 § i lagen om plattformsarbete (/) att identifiera personer som utför plattformsarbete, skyldigheten enligt 21 § i den lagen att göra relevant information tillgänglig, skyldigheten enligt 22 § i den lagen att skapa en kommunikationskanal eller skyldigheten enligt 24 § i den lagen att ge en skriftlig motivering.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 2026

Statsminister

Förnamn Efternamn

Arbetsminister Förnamn Efternamn